מעבדה מספר 4

ניהול תצורה באמצעות GIT, בדיקות קבלה

Git :'מלק א':

1. מהו ניהול תצורה?

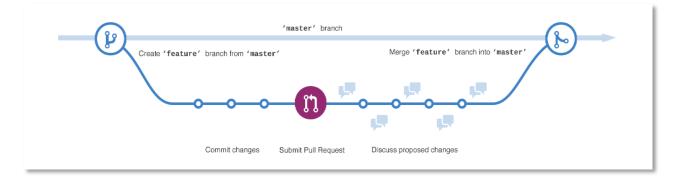
ניהול תצורה כולל שיטות, תהליכים וכלים לארגון ולמעקב אחר שינויים בתוצרים של תהליך פיתוח. כלי בקרת תצורה מאפשרים לצוות הפיתוח לעבוד במקביל על חלקים שונים בתוכנה, לשמור ולנהל גרסאות שונות, ציבוריות ופרטיות. קיימים כלים שונים. במעבדה זו נלמד לעבוד עם GIT על IntelliJ על

מטרת תהליך ניהול התצורה היא לאפשר לתת מענה לשאלות הבאות, ואחרות:

- מהי הגרסה הנכונה של מודול התוכנה שאני צריך להמשיך לקודד?
- כיצד אשתף את חברי לצוות בגרסת הקוד האחרונה שכתבתי ובדקתי?
- איך אנחנו יכולים לחזור לגרסה האחרונה שעבדה לנו לפני שהכנסנו שינויים
 רבים/תיקונים שגרמו לפונקציות רבות שעבדו להפסיק לעבוד?
 - מהי הגרסה האחרונה שכוללת את כל השינויים האחרונים שעשינו?
 - אילו שינויים הוכנסו בגרסה האחרונה שלנו?
 - ואם עובדים בפיתוח מערכת מסחרית שנמצאת כבר אצל לקוחות:
- מי יכול לספק לי עותק מדויק של גרסה 4.1 של התוכנה שסופקה ללקוח לפנישנה?
 - איזו גרסת תוכנה מותקנת אצל לקוח X? ■
- היכן ניתן למצוא את רשימת כל הלקוחות אצלם מותקנת גרסה 6.8 של התוכנהשלנו?

2. מושגים בסיסיים בניהול תצורה:

- אוסף המשמש לרוב לארגון פרויקט וכולל מחיצות, קבצים, תמונות Repository 2.1 ומסמכים הנדרשים לפרויקט. מומלץ לכלול גם קובץ README או כל קובץ אחר עם תיאור כללי של הפרויקט ומידע עליו.
- רפpository הסתעפויות הן דרך לעבוד על גרסאות שונות של אותו master באותו זמן. ברירת המחדל היא שלכל repository יש ענף אחד הנקרא זמן. ברירת המחדל היא שלכל נהיא שלכל ענף אחד הנקרא קלים של ענף שלם של הפרויקט. משתמשים בענפים (הסתעפויות) כדי לערוך חלקים של הפרויקט לפני שמכלילים אותם בענף ה־master. כאשר יוצרים ענף של ענף ה־master מעתיקים את ה־master כפי שהוא ברגע יצירת הענף. אם מישהו אחר עורך שינויים על ה־master בזמן זה, ניתן למשוך את השינויים לענף החדש. בתרשים שלהלן, ניתן לראות שעורכים מספר שינויים על הענף המסתעף לפני שהוא ממוזג חזרה לענף ה-master.

(Working Copy) עותק עבודה 2.3

אזור עבודה מקומי בו המפתחים של הפרויקט עובדים על כתיבה ועדכון קבצי הפרויקט.

Check-out 2.4

פעולה שיוצרת עותק עבודה מקומי מהמאגר. פעולה זו יכולה להתבצע על גרסה מבוקשת או על הגרסה האחרונה.

Commit 2.5

כתיבת העתק של השינויים שנעשו בעותק העבודה לתוך המאגר.

Change שינוי 2.6

מייצג שינוי מסוים בפריט (מסמך כלשהו) השייך למאגר המנוהל בבקרת תצורה.

Merge 2.7

מיזוג שני סטים של שינויים, שנעשו בקובץ או במספר קבצים, לתוך גרסה אחת.

Conflict 2.8

קונפליקט קורה כאשר שני שינויים סותרים נעשו לאותו פריט (מסמך, קובץ תוכנה וכו'). הפתרון נעשה בצורה ידנית: המשתמשים צריכים להחליט מהו השינוי הנכון.

ייתכנו שמות מעט שונים למושגים אלה בכלי בקרת תצורה שונים.

.GitHub ועם Git בקורס נעבוד עם

היא מערכת בקרת גרסאות מבוזרת. Git

היא מאפשרת מעקב אחר שינויים בכל סט של קבצים. מטרותיה כוללות מהירות, שלמות נתונים ותמיכה בזרימות עבודה מבוזרות ולא ליניאריות.

GitHub הוא שירות של ניהול גרסאות ושירות אחסון, מבוסס רשת, עבור מיזמי פיתוח תוכנה, שבהם משתמשים במערכת Git לניהול תצורה. GitHub מספק שירות זה בתשלום למאגרים פרטיים ושירות חינמי למיזמי קוד פתוח. במאי 2011 הוכר GitHub כשירות אחסון הקוד הפופולרי ביותר למיזמי קוד פתוח.

התחברות ל־Classroom

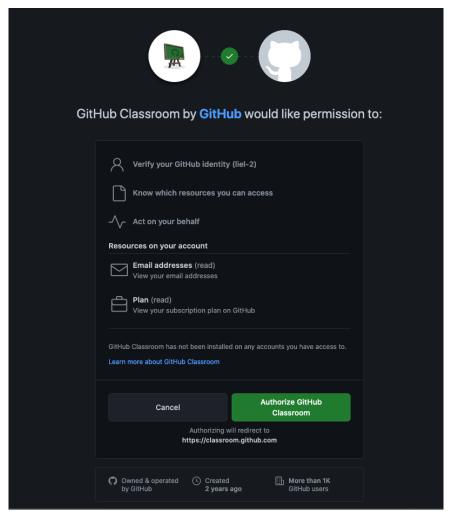
יש לעקוב אחרי השלבים הבאים:

- 1. ניצור חשבון ב־GitHub.com
 - 2. נכנס ללינק הבא:

Github Classroom

זהו לינק של המשימה שלנו למעבדה הזאת.

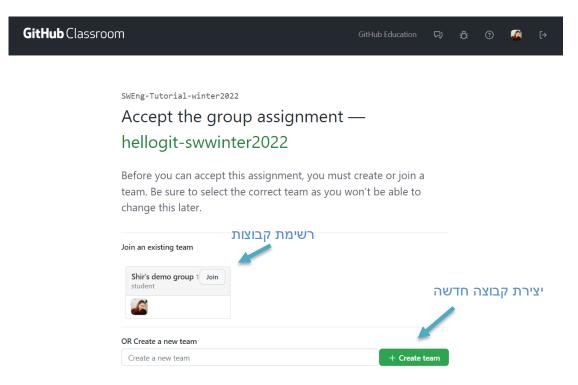
נקבל דף חדש בדומה לזה. נקליק על Authorize GitHub Classroom.

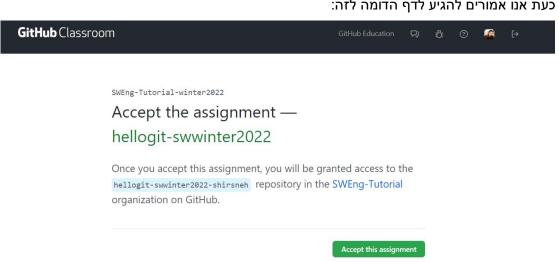
3. חשוב!

רק אחד מהצוות יצור קבוצה חדשה על ידי הקלדת שם הקבוצה (מה שבא לכם, אין הגבלה) ולחיצה על הכפתור Create Team. שאר חברי הקבוצה המגישה מתבקשים להצטרף לקבוצה קיימת על ידי בחירת הקבוצה מהרשימה ולחיצה על כפתור Join. הכוונה היא שלכל צוות המגיש מעבדה תהיה רק קבוצה אחת.

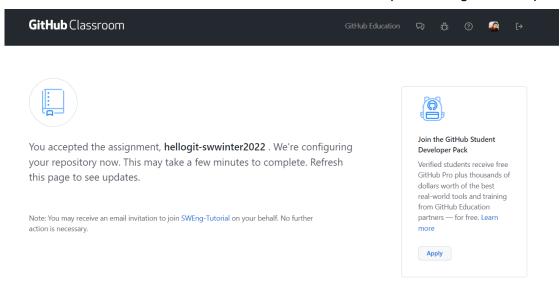
כך נראה הדף:

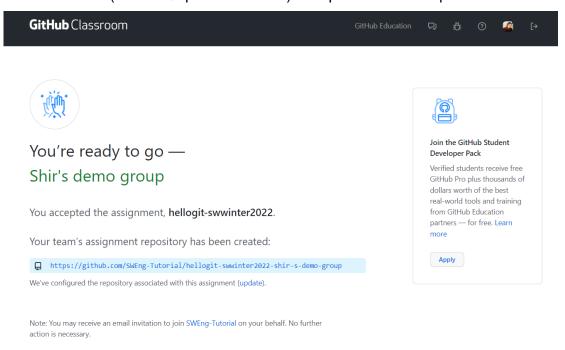
4. כעת אנו אמורים להגיע לדף הדומה לזה:

נלחץ על Accept this assignment. יופיע העמוד הבא:

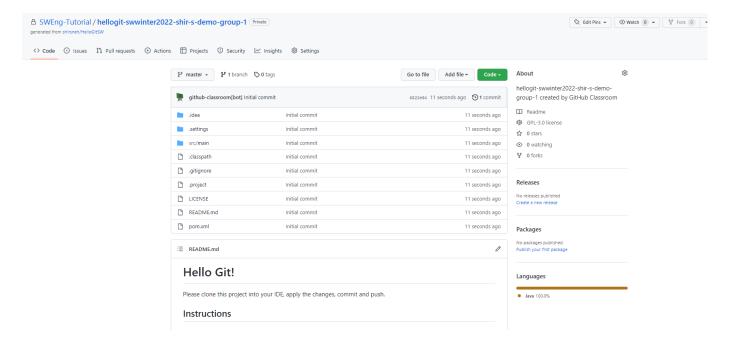

ולאחר כמה שניות/דקות הוא ישתנה למסך הבא (אם לא – יש ללחוץ על refresh):

כאן אפשר לראות את הלינק של הפרויקט שלנו ב־GitHub, וכן לינק שני שיוביל לעמוד הקורס בגיטהאב.

5. נקליק על הלינק הראשון שמופיע. נקבל דף דומה לזה:

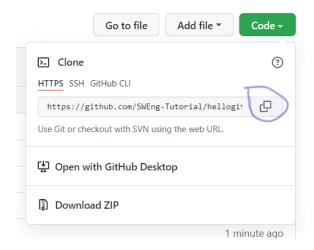
6. לרשותכם פרויקט חדש ב־GitHub. הוא מבוסס על קוד JavaFX בסיסי – חלון עם הודעה .6 ושני תפריטים. מומלץ לא לסגור את הדף, כיוון שנצטרך לקחת את הכתובת של המאגר משם בקרוב.

בסיום השלב הזה כל חברי הצוות אמורים להיות בעליי חשבון ב־GitHub, חברי הקבוצה (Team) ב־ בסיום השלב הזה כל חברי הצוות אמורים להיות בעליי חשבון ב־ClassRoom ובעלי פרויקט התחלתי.

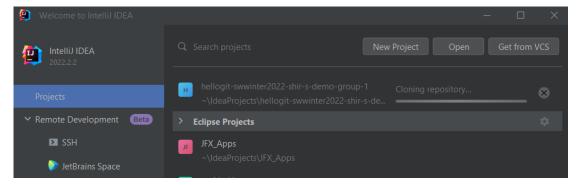
GitHub in IntelliJ

כעת נעבור על כמה שלבים על מנת להגדיר את IntelliJ לעבודה עם הפרויקט שכרגע יצרנו.

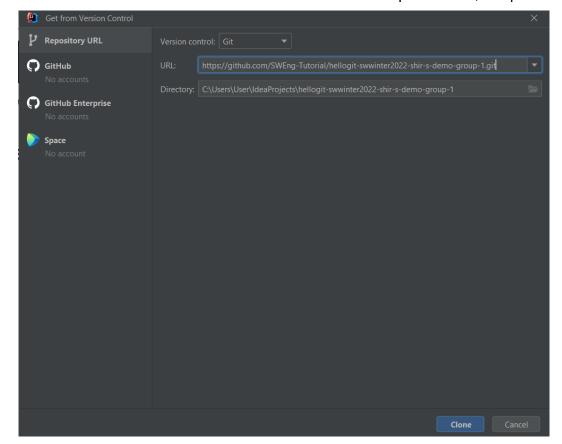
1. ב־GitHub, בעמוד של ה־repository, נלחץ על Code (הכפתור הירוק). נבחר באפשרות, בהתאם למה שנוח לנו (בתור התחלה מומלץ HTTPS ולאחר מכן SSH):

2. כרגע אנחנו מעוניינים להוריד את הפרויקט בשביל לעבוד עליו במחשב מקומי. (יש גם Get from VCS אופציה לערוך את הקוד ישר באתר). בחלון הראשי, נלחץ על

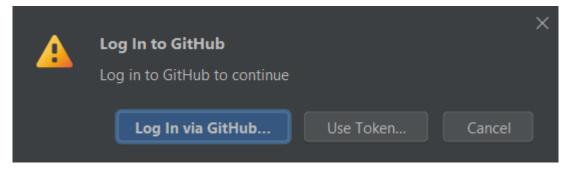
3. בחלון שנפתח נדביק את ה־URL שקיבלנו בשלב 1. נוכל לשנות את התיקייה שאליה הפרויקט ירד, אם נרצה בכך.

<u>הערה:</u> בשלב זה (ומומלץ לכל אורך הקורס) נתעלם מהאופציה להתחבר ישירות ל־. GitHub.

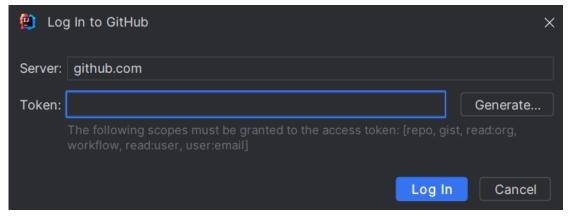
.Clone נלחץ על

5. אם בחרנו באפשרות של HTTPS, סביבת העבודה תבקש מאיתנו להיכנס.

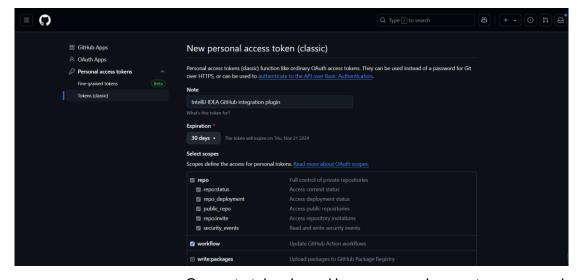

. Use Token... נבחר באופציה

Generate ואז נלחץ על

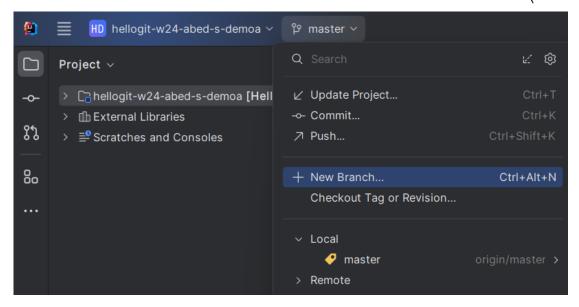
בחלון הדפדפן שייפתח

לשנות רק את note ואז לרדת עד הסוף וללחוץ על Generate token שבירוק ואז נפחת חלון חדש שיש בה את הtoken שמצד שמאל יש לו V להעתיק ושים בתוך login ואז ללוחץ על login

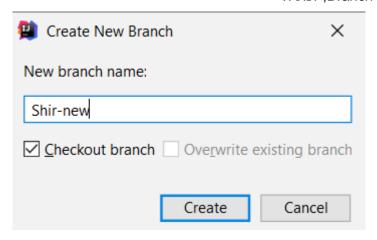

- או כפרויקט Eclipse או כפרויקט פרויקט אותנו האם לייבא את הפרויקט Maven פריבת העבודה תשאל אותנו האם לייבא את הפרויקט. OK נבחר לייבא כפרויקט שרויקט. הפרויקט אולחץ על Maven בעיון את קובץ ה־README ההנחיות שם מאוד חשובות (אם לא קרה אז לדלג).
- בצד Branch אדש ע״י לחיצה על שם ה־branch הנוכחי בשורת הסטטוס (למעלה בצד Branch ... ניצור שמאל):

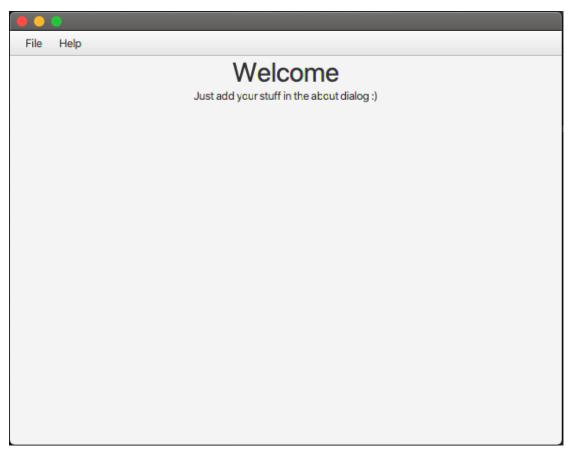
בתפריט שייפתח, נבחר ב־new branch:

8. נבחר שם ל־Branch, למשל:

ונלחץ על Create. השם שבחרנו אמור להופיע בשורת הסטטוס - זה אומר שכרגע אנחנו על בדים על ה־Branch שיצרתם. אם לא, תוכלו להחליף בלחיצה על אותו מקום ובחירה בשם ה־branch שעליו אתם רוצים לעבוד.

- 9. נוסיף קונפיגורציית הרצה על מנת שנוכל להריץ את הפרויקט זה נעשה כמו במעבדה הקודמת.
 - 10. נריץ את הפרויקט ייפתח המסך הבא:

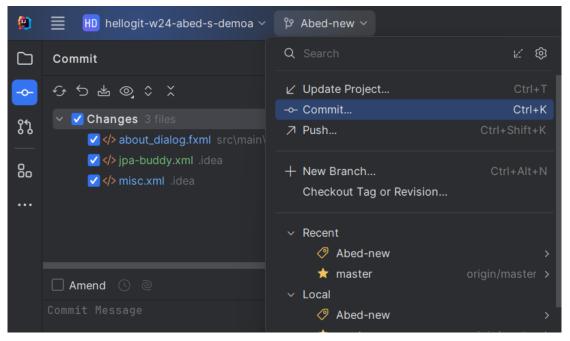

אין צורך לשנות בו דבר. המסך שעליכם לשנות נפתח בלחיצה על Help->About ונמצא resources בקובץ about_dialog.fxml

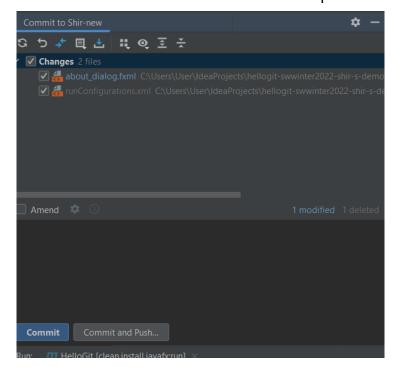
עכשיו נוכל לעשות את השינויים בקוד ולהוסיף את השם שלנו. שימו לב שלא מספיק לעשות זאת Label בהערה אלא צריך להוסיף אלמנט GUI מתאים – למשל

לאחר שסיימנו לערוך את הקובץ עלינו להעלות את השינויים חזרה ל-GitHub ולעדכן את שאר חברי הקבוצה על כך שבצענו שינויים.

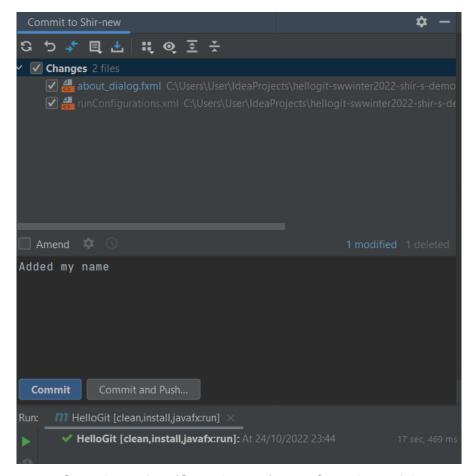
: commit נבחר את 11.

.12 ייפתח החלון הבא:

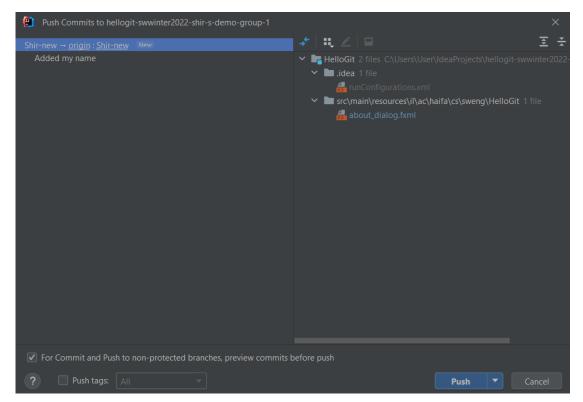

בחלק העליון ניתן להסתכל ברשימת השינויים וכן לסמן כאלה המיועדים ל־staging – בעצם, כאלה שיהיו ב־commit הקרוב. בחלק התחתון, לאחר שסיימנו לסמן את הקבצים, נכתוב תיאור קצר של ה־commit שלנו (בשדה Commit Message).

כעת נוכל לעשות Commit מקומי (כפתור Commit) או לעשות מקומי **וגם** לעת נוכל לעשות Commit מקומי (כפתור Github: נלחץ במקרה הזה על Gommit and Push... על מנת שנוכל להעלות מיד את הקוד למאגר שלנו.

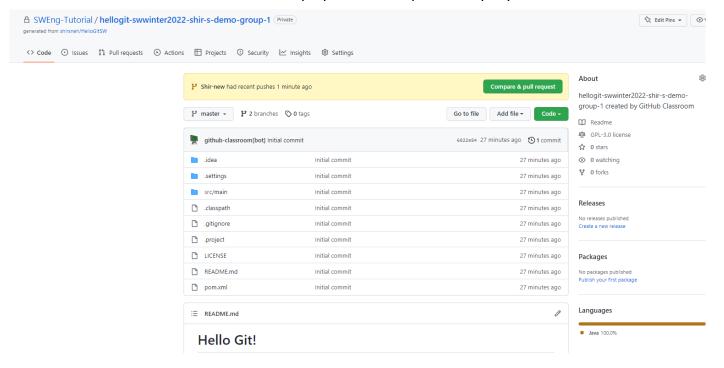
- IntelliJ (אם לא – תמיד ניתן ללחוץ בתפריט של Commit and Push בהנחה שלחצנו על branch יש גם שם push), ייפתח לנו המסך הבא:

נלחץ על Push. השינויים יועלו למאגר ב-GitHub.

אז עד עכשיו הספקנו ליצור חשבון ב־GitHub, להוריד (או בשפה של clone – Git) את הפרויקט למחשב, ליצור branch חדש, לערוך שינויים לקובץ ב־branch החדש ו"לדחוף" את השינויים בחזרה ל-GitHub.

כרגע נעבור חזרה לדפדפן, לדף של הפרויקט, ונעשה ריענון לדף. אתם אמורים לראות משהו כזה:

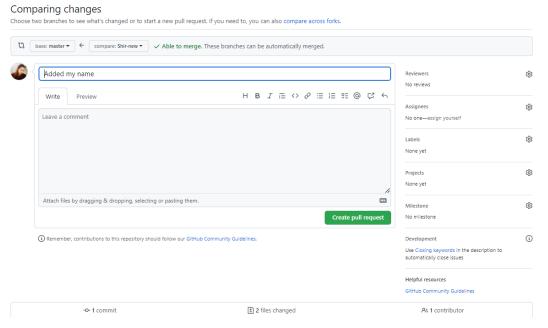

בשביל זה אנחנו רוצים להשתמש ב־GitHub, וזה למה אנחנו רוצים לעשות את השינויים ב־GitHub, שלנו. ככה לכל חברי הקבוצה יש גרסת master עובדת, וכל אחד יכול לעשות שינוי רק אצלו. בסוף, שלנו. ככה לכל חברי הקבוצה יש גרסת master עובדת, וכל אחד יכול לעשות שינוי רק אצלו. בסוף משחבר קבוצה סיים את העבודה, הוא שולח את השינויים שלו לענן (GitHub) ומבקש מחברי הקבוצה יכולים לעבור על הקוד, לראות שהשינוי הוא הגיוני ולצרף את השינוי ל־Pull Request שלו. כבר עכשיו השינוי ל־branch שלו. כבר עכשיו אני יכול לומר שכנראה מתישהו תסתבכו ותשמרו את הדברים לא טוב או לא נכון, אבל אין מה לדאוג - בשביל זה בדיוק יש לנו את הכלי הזה וכמעט תמיד הכול ניתן לשחזור אחרי כמה חיפושים (שלכם) בגוגל.

חזרה לשלבים:

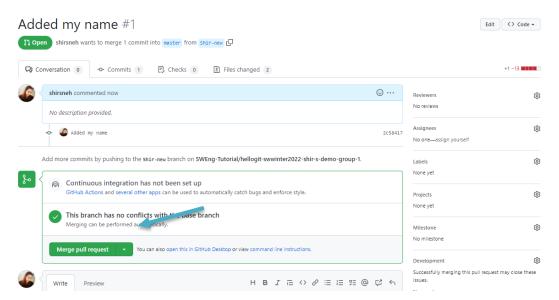
14. נקליק על Compare & pull request

Pull request הוא סוג של merge שדורש אישור, וכמו כל פעולת Pull request אפשר להוסיף הערה. למטה בדף אפשר לראות בדיוק איזה קבצים שונו ואיזה שינויים ערכנו. במינוס וצבע אדום מסומנות שורות ששינינו או מחקנו. בירוק עם פלוס שורות חדשות או שינויים שנכנסו.

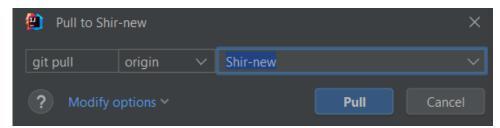
שימו לב לחלק שמעל הכותרת – כאן ניתן להחליט מאיזה branch לפתוח את הבקשה (בדרך כלל branch) ולאיזה branch אנחנו מעוניינים להכניס את השינויים (בדרך כלל main או master).

- Create pull request נלחץ על. 15
- 16. בדף החדש נקבל תפריט עם פרטים נוספים לגבי ה־Pull Request ונוכל להסכים על השינויים ע"י לחיצה על הכפתור Merge pull request.

שימו לב כי הכפתור Merge pull request ירוק. זה אומר שהשינוי שערכנו לא מתנגש עם שינוים אחרים שחברי צוות אחרים יכלו לעשות בזמן שעבדנו. לעומת זאת, למשל, בעבודה על פרויקטים גדולים, שני מפתחים יכולים להכניס שינוי לאותה פונקציה, ואז צריך להחליט איזה שינוי נשאר או איך משלבים ביניהם. אנחנו בטוחים שהתנגשות כזאת תקרה גם לכם ומשארים לכם איך למצוא את הפתרון.

- .Confirm merge ואז Merge Pull Request נקליק על.17 .branch master - כעת השינוי שעשינו נכנס גם ל
- 18. עכשיו נעבור למחשב של השותף\פה השני\ה ונמשיך משם. (גם השותף הראשון צריך master ל-שות pull ל-דמול את הקוד).
- כרגע יש לנו פרויקט ב־GitHub ובו שני branches אחד של השותפ∖ה הראשון והשני master.
- 19. נרצה שהשותף/ה השני גם יהיה מעודכן עם גרסת הקוד האחרונה. אם אין עדיין את הפרויקט ב־IntelliJ של השותף השני אז פשוט צריך לחזור על כל השלבים עד כה. אם משכנו את הפרויקט גם במחשב השני, צריך למשוך (pull – בעצם להוריד) את השינויים. ניתן לעשות זאת בעזרת לחיצה בתפריט על Git->Pull. ייפתח החלון הבא:

במקום origin נוכל לבחור מאיזה remote (כתובת של מאגר) למשוך (שימושי במיוחד כאשר עושים fork – כלומר, משכפלים מאגר קיים, אבל רוצים בשלב כלשהו למשוך את השינויים מהמאגר המקורי, שאת הכתובת שלו צריך להוסיף) למשוך, ונוכל גם לבחור את ה־branch המתאים (במקרה הזה נצטרך למשוך מה־master). נלחץ על Pull ונמתין עד שנקבל התראה האומרת כי הפרויקט עודכן.

branch חדש ולתת לו שם, לכן אם עדיין אין לשותף branch 20. אנחנו כבר יודעים איך ליצור branch חדש ולתת לו שם, לכן אם עדיין אין לשותף נעשה את זה. ה־branch שיווצר יהיה שכפול של המצב של ה־branch הקודם באותו מצב, לכן מומלץ לבצע את זה ישירות לאחר משיכת השינויים מה־master.

נזכיר כי לאחר שלב 19 במחשב השני יש לנו פרויקט שהוא העתק של הפרויקט במחשב הראשון, שהוא זהה לפרויקט ב־GitHub.

- גם לשותף השני, במחשב שלו (נחזור אחרי השלבים הרלוונטיים branch גם לשותף השני, במחשב במחבר)
- 22. נוודא שאנחנו עובדים על ה־branch הנכון שם ה־branch שעובדים עליו מופיע בשורת 22 הסטטוס בצד ימין.

- 23. נוסיף את השם של השותף השני.
- .Commit and Push כולל הוספה ל־staging) (כולל הוספה ל־commit and Push) ונקליק על
 - .pull request בעת נחזור על השלבים 14-17 ובכך נשלים את ה-pull request.

כרגע אם הכול הלך כסדרו המצב שלנו אמור להיות כזה:

ל־master ו־branch של השותף השני יש את הקוד הכי מעודכן. הקוד הזה נמצא גם במחשב של השותף השני וגם ב־GitHub. עכשיו אנחנו רוצים לחזור לשותף הראשון ולעדכן גם אותו לגרסה הכי מעודכנת. ואת זה נעשה בעזרת pull.

נראה שסיימנו.

אז מה עשינו?

משכנו פרויקט מוכן מהאינטנרט, הסטודנט הראשון עשה שינוי בקוד שלו, העלה את השינוי בחזרה למשכנו פרויקט מוכן מהאינטנרט, הסטודנט הראשון עשה שינוי בחזרה מבוקרת.
הסטודנט השני משך את השינויים, הוסיף שינויים משלו וחזר על הפעולה של pull request.

הסטודנט הראשון משך את השינויים ועדכן אותם ב־branch שלו.

זהו סדר עבודה פשטני יחסית של עבודה עם Version Control כמו למשל. אתם לא חייבים להשתמש ב־Git של IntelliJ המתואר במעבדה. אתם רשאים להשתמש בכל כלי אחר שנוח לכם או שאתם מכירים מלפני. יש לא מעט אופציות. כמובן שהכי הרבה כוח יש לעבודה דרך הטרמינל או command line, אך ליום־יום של מפתח תוכנה מה שראינו אמור להספיק.

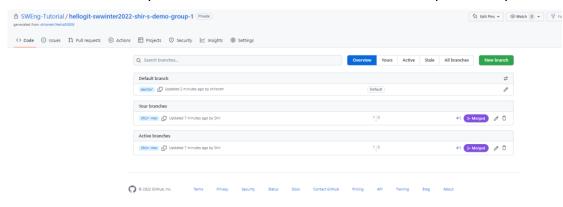
חזרה קצרה על הפקודות:

- בסימון הקבצים ולחיצה על הכפתור Commit and push הרצנו שלוש פקודות שהו:
 - 1. Add מוסיף קבצים ל־Staging Area
 - Commit .2 מוסיף הערה
- אך GitHub מעלה את הקבצים ל־remote repository מעלה את הקבצים ל-Push .3 יש לא מעט אחרים: אפשר גם להקים שרת גיט ביתי, או פרטי בענן.
 - השתמשנו ב־Pull בשביל למשוך את השינויים מ־Pull בשביל למשוך את השינויים ל־local שאנחנו פעולה זו גם מבצעת (לרוב) merge, כלומר מיזוג השינויים ל־branch שאנחנו נמצאים בו כרגע (אם שונה מה־branch שממנו מושכים את הקוד).
- וכמובן Pull request בשביל להכניס שינוים מה־branch שלנו ל־master. בגדול אין מניע לעשות push לתוך push, אבל אנחנו עושים הכנה לקראת העבודה שלכם על הפרויקט ואתם לפחות 4 אנשים בקבוצה, לכן עדיף לשמור על סדר מסוים. זה עניין שלכם האם לאמץ את ההצעה.

לגיט יש עוד לא מעט אפשרויות מעבר לכך, אך מה שהצגנו זו התחלה טובה מאוד. צוות הקורס לא לוקח על עצמו אחריות על הניהול של הפרויקטים שלכם. בבקשה **תמיד** תשמרו גיבוי נוסף. כמו כן אחנו לא נתמוך בעבודה עם Git מעבר למעבדה הזאת. אין כיום חברה שלא משתמשת בגרסה כזו או אחרת של Version Control ולכן יש כמות אינסופית של מידע באינטרנט; זה כלי שישמש אתכם שנים רבות בעבודה.

הוראות הגשה:

- להוסיף קובץ בשם repository ל report.md עם השמות שלכם ות.ז ותמונה שמראה את about.
- . (כמו להשתמש ב add file או דברים מסוג זה). נא לא להוסיף/לערוך שום דבר באופן ידני
- יתעשו צילום מסך שדומה לזה: GitHub, לחצו על branches ותעשו צילום מסך שדומה לזה: •

- עליכם לדאוג שצילום המסך יהיה ברור וכולל את שם המאגר הבדיקה כוללת כניסה לפרויקט ומעבר עליו.
- את צילום המסך יש להגיש במודל כמו במעבדות הקודמות שם קובץ ההגשה ○(צילום המסך) הוא מספרי תעודות הזהות של המגישים מופרדים ב־"_". למשל:
 - 13216546 154646.jpg o

חלק ב': תרגול בדיקות קבלה

נניח כי עלינו לתכנן מערכת מידע עבור חנות למזון לחתולים. נתון לנו המפרט הטקסטואלי של ה־ Use Case הבא:

ביצוע הזמנה	UC-1
לקוח: לשלוח לחנות את ההזמנה הנוכחית	שחקנים ויעדים
בעלי החנות: ביצוע הזמנה קל ומהיר ככל האפשר	ב״ע ואינטרסים
· ללקוח קיים חשבון במערכת	Pre-conditions
· הלקוח מחובר למערכת	
· קיים לפחות פריט אחד בהזמנה	
· הלקוח שלח את הזמנתו לחנות	Post-conditions
· סל הקניות ריק	
· המערכת במסך הקטלוג	
הלקוח לוחץ על כפתור ״בצע הזמנה״ בסל הקניות	Trigger
1. הלקוח מזין את הכתובת למשלוח ואת פרטי התשלום.	MSS
2. המערכת מאמתת את הפרטים שנתן הלקוח.	
3. המערכת מציגה ללקוח את פרטי ההזמנה הסופיים.	
4. הלקוח בוחר ״אישור הזמנה״.	
5. המערכת שומרת את פרטי ההזמנה.	
6. המערכת מנקה את סל הקניות של המשתמש.	
7. המערכת מעבירה את המשתמש בחזרה למסך הקטלוג.	
חלופה מצעד 4 של MSS: הלקוח מעוניין לשנות את פרטי ההזמנה	הסתעפות א׳
לאחר שהוצגו.	
4א1. הלקוח בוחר ״חזרה לסל הקניות״.	
4א2. המערכת חוזרת למסך סל הקניות. 4א3. הלקוח משנה את סל הקניות כרצונו.	
4א3. הלקוח משנה אונ <i>סל</i> הקניות כו צונו. 4א4. הלקוח לוחץ על ״עדכן הזמנה״.	
דאד. ו <i>ואן אווין על עו</i> כן ווונונוו . 4א5. התרחיש נמשך.	
יאפ. ווומיו 1.3 בנופן . חלופה מצעדים 1,3 או 4 של MSS: הלקוח מעוניין להפסיק את תהליך	הסתעפות ב׳
ההזמנה.	
 1/4/2/1 הלקוח בוחר ״ביטול״.	
א2. המערכת חוזרת למסך הקטלוג.	
חריגה בצעד 2 של MSS: הפרטים שהזין המשתמש אינם תקינים.	הסתעפות ג׳
2ב1. המערכת מודיעה למשתמש על אי תקינות הפרטים וכן על	
השדות הספציפיים שיש לתקן.	
2ב2. הלקוח לוחץ על "תיקון פרטים".	
2ב3. חזרה לשלב 1, עם הפרטים שהוזנו מקודם בתוך השדות	
והדגשת השדות הבעייתיים.	

עליכם להכין טבלת מקרי בדיקה עבור ה־UC המתואר לעיל.

שימו לב: זהו תרגיל לכיתה ולא להגשה.

עבודה נעימה!